

🏠 Monorierdei Fekete István Általános Iskola
✉ 2213 Monorierdő, Szabadság u. 43.
☎ 06-29-360-397
@ tollforgato@monorierdoiskola.hu
👉 <https://monorierdoiskola.hu/>

XVII. Tollforgató tehetségkutató verseny

Szövegértés

4. osztály

Tanuló neve: _____

Osztálya: _____

Iskola neve / címe: _____

Felkészítő tanár neve: _____

A nevet **NYOMTATOTT NAGYBETŰVEL** kérjük kitölteni az olvashatóság érdekében!

Az iskola neve és címe helyére lehet hosszúbélyegzőt is tenni!

MÓRA FERENC: A SZÁZADIK KÖNYV

Mikor kisdéák koromban az első bizonyítványt hazavittem, az édesapám örömében olyan barackot nyomott a fejemre, hogy csak úgy ropogott.

- Ember vagy a talpadon - mondta hozzá -, most már megérdemled, hogy megmutassam a könyvtáramat.

Azzal megfogta a kezemet és bevezetett a tisztaszobába. Jártam már én ott máskor is, de sose láttam a könyvtárt. Most is hiába nézelődtem utána, híre sem volt ott egy könyvespolcnak.

- Szegény szántóvetőnek gerendán a könyvtára - okosított fel édesapám, a székre állva leszedegette a könyveket a mestergerendáról. Volt ott könyv jó nyalábbal, ócskább, újabb, vékonyabb, vastagabb, cifrább, szegényesebb.

- Válassz egyet magadnak - biztatott édesapám -, de csak okosan avval a kis ésszel.

Biz én nem okosan választottam. Azt kaptam föl, amelyiknek legszebb volt a táblája. Csupa virág, meg pillangó. Valami virágkereskedésnek az árjegyzéke volt.

- No ezt szépen kiválasztottad - nevetett édesapám. - Meglátom, mire mégy vele.

Megbirkóztam én azzal is, ha egy hónapig tartott is. De akkorra olyan virágtudós lettem, hogy apámuram elbámult bele.

- Ezt már szeretem - veregette meg vállamat. - Jóralavó méhecske a gyim-gyomban is megtalálja a mézet. Hanem most majd én választok neked könyvet, olyant, amelyik csupa lépes méz lesz.

Verses könyv volt az, tele nekem való versekkel, harmatosokkal, mint a hajnalkavirág, csengő-bongókkal, mint a reggeli harangszó. Estélig átsuhantam fölöttük, mint a fecske a víz fölött.

Hanem édesapám nem dicsért meg a nagy sietségért. Inkább megcsóválta a fejét.

- Nem jól van ez így, fiamuram. Nem fecskemódra kell átsurranni a könyvön. Meg is kell abban merülni.

Addig olvasgattam aztán a verses könyvem, hogy utoljára kívülről tudtam az egészet. Nem is tudott az iskolában senki annyi verset, mint én. Kaptam is a második esztendő végén annyi jutalomkönyvet, hogy alig bírtam haza.

- Az én könyvtáram még egészen elszégyelli magát a tied mellett - mosolygott az apám. - Mit szólnál hozzá, ha azt is neked adnám?

Nem tudtam én semmit sem szólni az örömtől, csak kapkodtam hol az egyik könyvhöz, hol a másikhoz. S addig nem volt nyugtom, míg az édesanyám a régi fazekas polcot nekem nem adta könyvtárnak. Akkor aztán nem cseréltem volna a szolgabíróval se. Beraktam a

könyveimet szép sorjába, ragasztottam rájuk számot is s azt pingáltam a polc fölé piros plajbással: az én könyvtáram.

Attól fogva az egész iskola csudájára járt a könyvtáramnak, kölcsön is kéregettek belőle s nemsokára mindenki több hasznát vette, mint a könyvtáros úr. Én már akkor nem győztem olvasni, csak úgy feléből-harmadából lapoztam át a könyveimet. Minden eszem-kedvem azon volt, hogy minél több legyen a könyvem.

Mire nagyobbacska deák lettem, tetejétől aljáig megtelt a fazekas polc, de biz én minden tizedik könyvemről se tudtam volna megmondani, mi van benne. Volt olyan is, amit ki se nyitottam még, de a címét sorban el tudtam fújni valamennyinek.

Egyszer, ahogy a könyveimet porolgotom, odajön hozzám az édesapám és azt kérdezi, hány könyvem van már?

- Egy híján száz - feleltem büszkén.

- No, ehol a századik - húzott elő a hóna alól édesapám egy takaros kis könyvet. - Éppen most hozta haza a könyvkötő.

Fekete bőrkötésű, aranymetszésű könyvecske volt, szemüveges bagoly volt rányomva a táblájára, a bagoly papírtekercset tartott a csőre közt s arra volt írva a könyv címe: "Okos könyv."

- Ez lesz a legszebb könyvem - tettem volna be a helyére a könyvet, de apám megfogta a kezemet.

- Szeretném, ha el is olvasnád. Én írtam, ami benne van, te majd folytathatod.

- Apám írta? - nyitottam föl megzavarodva a könyvet.

Üres volt az egész, mint valami notesz. Csak az első lapjára volt ráírva az édesapám szép öreges betűivel ez az egy sor:

- Sose kívánj több földet, mint amennyit meg bírsz szántani!

Azóta sohase tettem be a könyvtáramba könyvet olvasatlan. Az Okos könyvbe azonban jegyeztem már egyet-mást magam is azóta, de az édesapáménál okosabb tanácsot egyet se.

1. Válaszolj pontosan a kérdésekre!

Miért mutatta meg az édesapa a könyvtárát a kisfiának?

2p/

Hol volt az édesapa könyvtára?

2p/

Melyik könyvet választotta először a kisfiú? Miért?

4p/

Milyen könyvet kapott másodszor az édesapjától?

2p/

2. Magyarázd meg a következő mondatok jelentését!

4p/

„Jóraivaló méhecske a gyim – gyomban is megtalálja a mézet.”

„Nem fecskemódra kell átsurranni a könyvön. Meg is kell abban merülni.”

3. Karikázd be a helyes állítások betűjelét!

4p/

Hogyan lett a kisfiúnak „könyvtára”?

- a) Az édesapja neki ajándékozta a saját könyvtárát.
- b) Vettek egy rakás könyvet.
- c) A második évi jutalomkönyvekből és az édesapa ajándékából.

Hol tartotta a könyveit a gyerek?

- a) A mestergerendán a tisztaszobában.
- b) Egy régi fazekas polcon.
- c) Könyvszekrényt csináltatott neki az apja.

4. Írd az állítások elé, hogy igazak (I) vagy hamisak (H)!

4p/

- ___ A kisleány gondját viselte a könyvtárának.
- ___ Szívesen kölcsönzött olvasnivalót az iskolatársainak.
- ___ Minden könyvét elolvasta.
- ___ Minden könyvének tudta a címét.

5. Rajzold le milyen volt a 100. könyve! Mi a címe?

4p/

6. Magyarázd meg, mire figyelmeztette az édesapa a fiát!

4p/

„Sose kívánj több földet, mint amennyit meg bírsz szántani!”

Összes pont: 30/